

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Dokument z posiedzenia

A8-0184/2015

9.6.2015

SPRAWOZDANIE

w sprawie unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania jako wyzwań dla zarządzania, ochrony socjalnej i rozwoju w krajach rozwijających się
(2015/2058(INI))

Komisja Rozwoju

Sprawozdawczyni: Elly Schlein

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*):
Hugues Bayet, Komisja Gospodarcza i Monetarna

(*) Zaangażowana komisja – art. 54 Regulaminu

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	13
OPINIA KOMISJI GOSPODARCZEJ I MONETARNEJ(*)	18
GŁOSOWANIE IMIENNE PODCZAS GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO	23
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	24

(*) Zaangażowana komisja – art. 54 Regulaminu

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania jako wyzwań dla zarządzania, ochrony socjalnej i rozwoju w krajach rozwijających się (2015/2058(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając deklarację z Monterrey (2002 r.), dauhańską konferencję w sprawie finansowania rozwoju (2008 r.), deklarację paryską (2005 r.) i program działania z Akry (2008 r.),
- uwzględniając rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 68/204 i 68/279 w sprawie Trzeciej Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju, która odbędzie się w Addis Abebie (Etiopia) w dniach 13–16 lipca 2015 r.,
- uwzględniając prace Komitetu Ekspertów ONZ ds. Współpracy Międzynarodowej w Sprawach Podatkowych¹,
- uwzględniając modelową konwencję ONZ o unikaniu podwójnego opodatkowania między krajami rozwiniętymi a krajami rozwijającymi się²,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu³,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 kwietnia 2010 r. pt. „Podatki a rozwój – Współpraca z krajami rozwijającymi się w zakresie wspierania dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania” (COM(2010)0163),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 lutego 2015 r. pt. „Globalne partnerstwo na rzecz eliminacji ubóstwa i zrównoważonego rozwoju po roku 2015” (COM(2015)0044),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie przejrzystości podatkowej w celu zwalczania uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania (COM(2015)0136),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie walki z oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i rajami podatkowymi⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie podatków i rozwoju – współpracy z krajami rozwijającymi się w zakresie wspierania dobrych rządów w

¹ <http://www.un.org/esa/ffd/tax/>

² <http://www.un.org/esa/ffd/tax/unmodel.htm>

³ Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 15.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0205.

dziedzinie opodatkowania¹,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie wspierania dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania²,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 października 2013 r. w sprawie korupcji w sektorze publicznym i prywatnym: wpływu na prawa człowieka w krajach trzecich³,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie promowania rozwoju za pomocą odpowiedzialnych praktyk biznesowych, w tym w odniesieniu do roli przemysłu wydobywczego w krajach rozwijających się⁴,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2014 r. w sprawie UE i globalnych ram rozwoju po roku 2015⁵,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie sprawozdania UE za rok 2013 w sprawie spójności polityki na rzecz rozwoju⁶,
 - uwzględniając art. 208 TFUE, który stanowi, że zmniejszenie ubóstwa jest głównym celem polityki UE na rzecz rozwoju, oraz ustanawia spójność polityki na rzecz rozwoju,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju oraz opinię Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A8-0184/2015),
- A. mając na uwadze, że nielegalne przepływy finansowe, tj. wszystkie niezarejestrowane odpływy prywatnych środków finansowych obejmujących kapitał, który został nielegalnie uzyskany, przekazany czy wykorzystany, zazwyczaj pochodzą z działań związanych z uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem zobowiązań podatkowych, co obejmuje na przykład nadużycia w ustalaniu cen transferowych, co jest sprzeczne z zasadą, że podatki należne są w miejscu wygenerowania zysku, a także mając na uwadze, iż uchylanie się od opodatkowania i unikanie zobowiązań podatkowych zostały uznane we wszystkich najważniejszych międzynarodowych tekstach i na konferencjach na temat finansowania rozwoju za główną przeszkodę w mobilizowaniu dochodów krajowych na potrzeby rozwoju;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z raportem organizacji Global Financial Integrity z 2014 r., bezpośrednie inwestycje zagraniczne (BIZ) i oficjalna pomoc rozwojowa (ODA) stanowiły łącznie w latach 2003–2012 nieco mniej niż wartość nielegalnych odpływów; mając na uwadze, że nielegalne przepływy finansowe stanowią mniej więcej dziesięciokrotność kwoty pomocy, którą otrzymują kraje rozwijające się i która

¹ Dz.U. C 199E z 7.7.2012, s. 37.

² Dz.U. C 341E z 16.12.2010, s. 29.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0394.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0163.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0059.

⁶ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0251.

powinna być przeznaczona na eliminację ubóstwa oraz zapewnianie dobrobytu i zrównoważonego rozwoju, co oznacza coroczną nielegalną ucieczkę z krajów rozwijających się kapitału szacowanego na 1 bln USD;

- C. mając na uwadze, że generowanie dochodów publicznych z przemysłu wydobywczego ma zasadnicze znaczenie dla strategii rozwoju wielu krajów rozwijających się, zwłaszcza krajów najslabiej rozwiniętych, jednakże potencjał, jaki oferuje przemysł wydobywczy w zakresie zwiększenia dochodów budżetowych, przeważnie nie jest dobrze wykorzystany ze względu na nieadekwatność przepisów podatkowych lub trudności w ich egzekwowaniu, ponieważ ustalenia między rządami krajów rozwijających się i firmami wydobywczymi są zazwyczaj czynione ad hoc i negocjowane bez zachowania przejrzystości i jasnych wytycznych;
- D. mając na uwadze, że istnienie dużych nieformalnych sektorów gospodarki w krajach rozwijających się sprawia, że zakrojone na szerszą skalę opodatkowanie jest niemal niemożliwe, a także mając na uwadze, że w krajach, gdzie duży odsetek ludności żyje w ubóstwie, znaczna część PKB nie podlega opodatkowaniu;
- E. mając na uwadze, że sprawiedliwe, odpowiednio wyważone, skuteczne i przejrzyste systemy podatkowe zapewniają rządowi środki finansowe niezbędne do świadczenia obywatelom podstawowych usług publicznych, do których mają prawo, jak usługi z zakresu opieki zdrowotnej i edukacji dla wszystkich, a także mając na uwadze, że rzeczywiście redystrybucyjne strategie budżetowe przyczyniają się do ograniczania wpływu rosnących nierówności na osoby najbardziej potrzebujące;
- F. mając na uwadze, że zgodnie z UNCTAD około 30% transgranicznych zasobów inwestycyjnych korporacji przepłynęło przez kraje pośrednie, zanim dotarło do miejsca przeznaczenia jako aktywa produkcyjne;
- G. mając na uwadze, że dochody z podatku od przedsiębiorstw stanowią znaczną część dochodu narodowego krajów rozwijających się, w związku z czym kraje te szczególnie cierpią na skutek unikania opodatkowania przez przedsiębiorstwa, przy czym w ostatnich latach kraje rozwijające się stale obniżały stawki podatku od przedsiębiorstw;
- H. mając na uwadze, że raje podatkowe i jurysdykcje zapewniające tajemnicę transakcji, które zezwalają na nieujawnianie informacji bankowych i finansowych, w połączeniu z systemami zerowego opodatkowania w celu przyciągnięcia kapitału i dochodów, które powinny być opodatkowane w innych krajach, stwarzają szkodliwą konkurencję podatkową, podważają sprawiedliwość systemu podatkowego i zakłócają handel i inwestycje, szkodząc szczególnie krajom rozwijającym się, przy czym utrata wpływów z podatków szacowana jest na 189 mld USD rocznie;
- I. mając na uwadze, że opodatkowanie może być niezawodnym i trwałym źródłem dochodów w krajach rozwijających się i posiada zaletę stabilności w porównaniu z tradycyjnymi mechanizmami finansowania rozwoju, takimi jak pożyczki preferencyjne, jedynie jeśli istnieje sprawiedliwy, odpowiednio wyważony, skuteczny i przejrzysty system podatkowy oraz skuteczna i wydajna administracja podatkowa sprzyjająca przestrzeganiu przepisów podatkowych, a dochody publiczne wykorzystywane są w sposób odpowiedzialny i możliwy do rozliczenia;

- J. mając na uwadze, że potencjalne korzyści płynące ze skutecznych i przejrzystych strategii politycznych w zakresie opodatkowania i budżetu nie ograniczają się tylko do zwiększania środków na wspieranie rozwoju, ale bezpośrednio pozytywnie wpływają na dobre zarządzanie i budowanie państwowości poprzez umacnianie instytucji demokratycznych, rządów prawa i umowy społecznej między rządem a obywatelami w celu stworzenia wzajemnego powiązania między podatkami, usługami publicznym i społecznymi oraz działaniami na rzecz promowania stabilności budżetów rządowych, promując tym samym długoterminową niezależność od pomocy zagranicznej oraz umożliwiając krajom rozwijającym się reaktywne i odpowiedzialne realizowanie celów krajowych oraz przejmowanie odpowiedzialności za wybory polityczne;
- K. mając na uwadze, że potrzeba zwiększenia dochodów krajowych stała się bardziej nagląca z powodu kryzysu finansowego i gospodarczego;
- L. mając na uwadze, że ilość środków gromadzonych przez kraje rozwijające się dzięki mobilizacji dochodów krajowych stale wzrasta i dokonano w tym zakresie istotnych postępów z pomocą międzynarodowych darczyńców;
- M. mając na uwadze, że kraje rozwijające się doświadczają poważnych trudności politycznych, administracyjnych i technicznych przy zwiększaniu dochodów z podatków, co wynika z niewystarczających zasobów ludzkich i finansowych niezbędnych do pobierania podatków, ze słabej zdolności administracyjnej do radzenia sobie z trudnościami związanymi z pobieraniem podatków od przedsiębiorstw międzynarodowych, z braku infrastruktury i zdolności w zakresie pobierania podatków, odpływu wykwalifikowanych pracowników z administracji podatkowej, korupcji, braku legitymacji systemu politycznego, nieuczestniczenia w międzynarodowej współpracy podatkowej, nierównego podziału dochodów i ze złego zarządzania w kwestiach podatkowych;
- N. mając na uwadze, że choć globalny kontekst obecnej liberalizacji handlu i stopniowe znoszenie barier handlowych w ciągu ostatnich dekad spowodowały zwiększenie ilości towarów w obrocie transgranicznym, to kraje rozwijające się, które w dużym stopniu uzależnione są od podatków z handlu, zwłaszcza kraje najsłabiej rozwinięte, mają trudności ze skompensowaniem spadku podatków z tytułu handlu oraz ze znalezieniem innych źródeł zasobów krajowych, zwłaszcza aby zapewnić zrównoważony system podatkowy;
- O. mając na uwadze, że w ostatnich latach zwiększyła się liczba konwencji podatkowych między krajami rozwiniętymi i krajami rozwijającymi się, które to konwencje wykorzystano do obniżenia podatków od transgranicznych transakcji finansowych, minimalizując zdolności krajów rozwijających się do mobilizacji zasobów krajowych oraz tworząc w ten sposób ewentualną furtkę, przez którą wielonarodowe przedsiębiorstwa mogą uniknąć opodatkowania; mając na uwadze, że na podstawie oceny skutków przeprowadzonej niedawno przez władze Holandii stwierdzono, iż holenderski system podatkowy ułatwia unikanie podatku u źródła, co powoduje utratę dywidend i odsetek od dochodów z podatków u źródła w krajach rozwijających się

rzędu 150–550 mln EUR rocznie;¹

- P. mając na uwadze, że kraje rozwijające się generują stosunkowo znacznie mniej dochodów niż gospodarki zaawansowane (ze stosunkiem podatków do PKB w zakresie 10–20%, w porównaniu z 30–40% w przypadku gospodarek państw OECD) oraz cechuje je wysoce zawężona podstawa opodatkowania; mając na uwadze, że istnieje znaczny potencjał poszerzenia podstaw opodatkowania i zwiększenia kwoty przychodów z podatków w celu zapewnienia niezbędnych środków na realizację podstawowych zadań władz państwowych;
- Q. mając na uwadze, że kraje rozwijające się starają się przyciągnąć inwestycje głównie poprzez oferowanie różnych zachęt i zwolnień podatkowych, które nie są przejrzyste ani oparte na właściwej analizie kosztów i korzyści, i często nie udaje im się przyciągnąć realnych i trwałych inwestycji, przy czym wrogo nastawia to do siebie gospodarki krajów rozwijających się, które prześcigają się w oferowaniu najbardziej korzystnych warunków podatkowych, i prowadzi to do niezadowalających wyników w zakresie skutecznych i efektywnych systemów podatkowych i do szkodliwej konkurencji podatkowej;
- R. mając na uwadze, że państwa członkowskie już zobowiązały się do przeznaczenia 0,7% ich DNB na oficjalną pomoc rozwojową (ODA), a także mając na uwadze, że kwota pomocy na rzecz mobilizacji zasobów krajowych jest nadal niewielka, stanowiąc mniej niż jeden procent całkowitej ODA w 2011 r., zaś tylko szacowany 0,1% (118,4 mln USD) ODA przeznaczono w 2012 r. na budowanie potencjału w dziedzinie podatków;
- S. mając na uwadze, że wiele krajów rozwijających się nie może osiągnąć nawet minimalnego poziomu opodatkowania koniecznego do finansowania ich podstawowego funkcjonowania, usług publicznych i działań na rzecz ograniczenia ubóstwa;
- T. mając na uwadze, że Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) oraz instytucje finansowania rozwoju państw członkowskich wspierają prywatne przedsiębiorstwa w krajach rozwijających się bezpośrednio poprzez udzielanie pożyczek lub pośrednio poprzez wspieranie pośredników finansowych, takich jak banki komercyjne i fundusze private equity, które następnie udzielają pożyczek przedsiębiorstwom lub inwestują w nie;
- U. mając na uwadze, że kraje rozwijające się powinny być lepiej reprezentowane w strukturach i procedurach międzynarodowej współpracy podatkowej, aby uczestniczyć na takich samych zasadach w opracowywaniu i reformowaniu światowej polityki podatkowej;
- V. mając na uwadze, że Komitet Ekspertów ds. Współpracy Międzynarodowej w Sprawach Podatkowych jest organem pomocniczym Rady Gospodarczej i Społecznej, który zwraca szczególną uwagę na kraje rozwijające się i kraje o gospodarkach w

¹ „Zagadnienia oceny w zakresie finansowania rozwoju. Analiza skutków holenderskiej polityki opodatkowania osób prawnych w krajach rozwijających się”, badanie zlecone przez Departament Polityki i Oceny Operacji (IOB) Ministerstwa Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów, listopad 2013 r.

okresie transformacji;

- W. mając na uwadze, że gromadzenie finansów publicznych na wystarczającym poziomie może odgrywać decydującą rolę w promowaniu bardziej sprawiedliwych społeczeństw, które odrzucają dyskryminację między mężczyzną i kobietą i zapewniają specjalne wsparcie dzieciom i innym słabszym grupom społecznym;
1. wzywa Komisję do natychmiastowego przedstawienia ambitnego planu działania, w postaci komunikatu, aby wesprzeć kraje rozwijające się w zwalczaniu unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania i w ustanawianiu sprawiedliwych, odpowiednio wyważonych, skutecznych i przejrzystych systemów podatkowych, przy uwzględnieniu prac podejmowanych przez Komitet Pomocy Rozwojowej OECD przed Konferencją w sprawie Finansowania Rozwoju, która odbędzie się w Addis Abebie (Etiopia) w dniach 13–16 lipca 2015 r., a także wpływu międzynarodowych konwencji podatkowych na kraje rozwijające się;
 2. nalega, że skuteczna mobilizacja zasobów krajowych oraz wzmocnienie systemów podatkowych będą niezbędnym elementem realizacji celów w okresie po 2015 r., które zastąpią milenijne cele rozwoju (MCR), co w perspektywie długoterminowej pozwoli skutecznie położyć kres uzależnieniu od pomocy zagranicznej, i że skuteczne i sprawiedliwe systemy podatkowe mają kluczowe znaczenie dla ograniczenia ubóstwa, zwalczania nierówności, dobrych rządów i budowania państwowości; przypomina, że niektóre transnarodowe formy działalności gospodarczej wpłynęły na zdolność krajów do generowania dochodów rządowych i do wyboru struktury opodatkowania, podczas gdy zwiększenie mobilności kapitału, w połączeniu z korzystaniem z rajów podatkowych, znacznie zmieniło warunki opodatkowania; wyraża również zaniepokojenie poziomem korupcji i brakiem przejrzystości administracji publicznej, co utrudnia inwestowanie dochodów podatkowych w budowanie państwowości, usługi publiczne czy infrastrukturę publiczną;
 3. zauważa, że stosunek zasobów podatkowych do PKB pozostaje niski w większości krajów rozwijających się, co sprawia, że są one szczególnie podatne na unikanie zobowiązań podatkowych i uchylanie się od opodatkowania przez indywidualnych podatników i przedsiębiorstwa; podkreśla, że powoduje to w krajach rozwijających się znaczne straty finansowe, które sprzyjają korupcji i szkodzą unijnej polityce rozwoju, oraz że podejmowanie na szczeblu krajowym, europejskim i międzynarodowym odpowiednich działań zwalczających te praktyki powinno być głównym priorytetem UE i jej państw członkowskich, przy uwzględnieniu potrzeb i ograniczeń, jakie napotykają kraje rozwijające się przy zdobywaniu dostępu do swoich dochodów podatkowych; uważa, że UE powinna odgrywać wiodącą rolę w prowadzeniu międzynarodowych działań na rzecz walki z rajami podatkowymi, oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania, stając się przykładem, oraz że powinna współpracować z krajami rozwijającymi się w przeciwdziałaniu agresywnym praktykom unikania zobowiązań podatkowych przez niektóre przedsiębiorstwa międzynarodowe, jak również w poszukiwaniu sposobów, aby pomóc im wytrzymać naciski w kierunku zaangażowania się w konkurencję podatkową;

Plan działania na rzecz zwalczania unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania w krajach rozwijających się

4. apeluje do Komisji, by podjęła konkretne i skuteczne działania w celu wspierania krajów rozwijających się i regionalnych organów administracji podatkowej, takich jak Afrykańskie Forum Administracji Podatkowej i Międzyamerykańskie Centrum Administracji Podatkowych, w zwalczaniu unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania, w ustanawianiu sprawiedliwych, odpowiednio wyważonych, skutecznych, przejrzystych strategii podatkowych, w promowaniu reform administracyjnych oraz w zwiększaniu zakresu, pod kątem pomocy i rozwoju, wsparcia finansowego i technicznego świadczonego krajowym administracjom podatkowym krajów rozwijających się; twierdzi, że to wsparcie należy zapewnić w celu wzmocnienia sądownictwa i organów antykorupcyjnych w tych krajach; wzywa do połączenia wiedzy fachowej sektora publicznego państw członkowskich i państw beneficjentów w celu zacieśnienia współpracy, aby odnotować konkretne wstępne wyniki w państwach beneficjentach; wspiera organizowanie warsztatów, szkoleń, misji ekspertów, wizyt studyjnych i doradztwa;
5. zwraca się do Komisji o priorytetowe potraktowanie dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych oraz sprawiedliwego, odpowiednio wyważonego, skutecznego i przejrzystego poboru podatków w swoim programie dialogu politycznego (dotyczącym polityki, rozwoju i handlu) i we wszystkich porozumieniach w sprawie współpracy na rzecz rozwoju z krajami partnerskimi, wzmacniając samoodpowiedzialność i rozliczalność krajową poprzez wspieranie środowiska, w którym parlamenty narodowe są w stanie w znaczący sposób przyczynić się do tworzenia budżetów krajowych i nadzoru nad nimi, w tym nad dochodami krajowymi i sprawami podatkowymi, i wspierając rolę społeczeństwa obywatelskiego w zapewnieniu kontroli publicznej w zakresie zarządzania podatkami i monitorowania przypadków oszustw podatkowych, między innymi poprzez tworzenie skutecznych systemów ochrony informatorów i źródeł dziennikarskich;
6. pilnie apeluje o podawanie do wiadomości publicznej, w formacie otwartych danych, informacji o rzeczywistych właścicielach spółek, funduszy wspólnego inwestowania i innych instytucji, aby zapobiegać wykorzystywaniu anonimowych firm przykrywkowych i analogicznych podmiotów prawnych do prania pieniędzy, finansowania nielegalnej działalności lub działalności terrorystycznej, ukrywania tożsamości osób skorumpowanych i przestępców i ukrywania kradzieży środków publicznych i zysków z nielegalnego handlu i nielegalnego uchylania się od opodatkowania; ponadto uważa, że wszystkie kraje powinny przyjąć i w pełni wdrożyć co najmniej zalecenia w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy wydane przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF);
7. zwraca się do UE i jej państw członkowskich o wdrożenie zasady, zgodnie z którą notowane lub nienotowane na giełdzie przedsiębiorstwa wielonarodowe ze wszystkich krajów i sektorów, a w szczególności przedsiębiorstwa wydobywające zasoby naturalne, muszą przyjąć sprawozdawczość dla poszczególnych krajów jako normę, i o nałożenie na nie wymogu publikowania w ramach ich rocznego sprawozdania dla każdego kraju i terytorium, na którym prowadzą działalność, nazw wszystkich

jednostek zależnych, wyników finansowych, odnośnych informacji podatkowych, aktywów i liczby pracowników, a także o dopilnowanie, by informacje te były publicznie dostępne, przy czym należy jednocześnie ograniczyć do minimum obciążenia administracyjne, wykluczając mikroprzedsiębiorstwa; wzywa Komisję do przedstawienia wniosku ustawodawczego w sprawie odpowiedniej zmiany dyrektywy w sprawie rachunkowości; przypomina, że publiczna przejrzystość to zasadniczy krok w kierunku uporządkowania obecnego systemu podatkowego i budowania zaufania publicznego; wzywa OECD do zalecenia, by proponowany przez nią model sprawozdawczości dla poszczególnych krajów został upubliczniony przez wszystkie przedsiębiorstwa wielonarodowe w celu zapewnienia wszystkim organom podatkowym we wszystkich krajach dostępu do dokładnych informacji, tak aby mogły one ocenić ryzyko cen transferowych i określić najbardziej skuteczny sposób wykorzystania zasobów na kontrole; podkreśla, że zwolnienia i korzyści podatkowe przyznawane inwestorom zagranicznym na mocy dwustronnych konwencji podatkowych zapewniają przedsiębiorstwom wielonarodowym nieuczciwą przewagę konkurencyjną w stosunku do firm krajowych, zwłaszcza MŚP;

8. apeluje o zrewidowanie warunków i przepisów podatkowych, zgodnie z którymi działa przemysł wydobywczy; wzywa UE do zwiększenia pomocy dla krajów rozwijających się na rzecz realizacji celu odpowiedniego opodatkowania wydobycia zasobów naturalnych, wzmocnienia pozycji przetargowej rządów przyjmujących, co pozwoli osiągać większe zyski z zasobów naturalnych, i stymulowania dywersyfikacji ich gospodarki; popiera Inicjatywę przejrzystości w branżach wydobywczych (EITI) oraz jej rozszerzenie o firmy produkujące i przedsiębiorstwa obrotu towarowego;
9. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie mechanizmu automatycznej wymiany informacji, który stanowi podstawowe narzędzie zwiększania globalnej przejrzystości i zacieśniania współpracy w zakresie walki z unikaniem zobowiązań podatkowych i uchylaniem się od opodatkowania; uznaje jednak, że kraje rozwijające się potrzebują stałego wsparcia w zakresie finansowania, fachowej wiedzy technicznej i czasu, aby zbudować wymagane zdolności do przesyłania i przetwarzania informacji; w związku z tym podkreśla wagę dopilnowania, by nowy, opracowany przez OECD standard w zakresie automatycznej wymiany informacji przewidywał okres przejściowy dla krajów rozwijających się, uznając, że za sprawą przyjęcia tego standardu na zasadach wzajemności kraje, które nie mają środków i zdolności do stworzenia niezbędnej infrastruktury do gromadzenia, zarządzania i udostępniania wymaganych informacji, mogą zostać skutecznie wykluczone; ponadto uważa, że należy przewidzieć jeden standard w zakresie poufności;
10. wzywa do stworzenia do końca 2015 r. uznawanej na całym świecie definicji rajów podatkowych, wprowadzenia sankcji dla podmiotów, które z nich korzystają, oraz stworzenia czarnej listy krajów, w tym krajów w UE, które nie zwalczają uchylania się od opodatkowania lub je akceptują; zwraca się do UE, by wspierała restrukturyzację ekonomiczną tych krajów rozwijających się, które są rajami podatkowymi; zwraca się do państw członkowskich posiadających terytoria zależne i terytoria nienależące do Unii, o współpracę z administracjami tych terytoriów w celu przyjęcia zasad przejrzystości podatkowej oraz o dopilnowanie, aby żadne z tych państw nie pełniło roli rajy podatkowego;

11. wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie do dopilnowania podczas negocjowania konwencji podatkowych i umów inwestycyjnych z krajami rozwijającymi się, by dochody czy zyski wynikające z działalności transgranicznej podlegały opodatkowaniu w kraju źródłowym, gdzie jest czerpana lub tworzona wartość; podkreśla w tym względzie, że modelowa konwencja podatkowa ONZ zapewnia sprawiedliwy podział praw do nakładania podatków między kraje źródłowe a kraje siedziby; podkreśla, że podczas negocjowania konwencji podatkowych Unia Europejska i jej państwa członkowskie powinny przestrzegać zasady spójności polityki na rzecz rozwoju, ustanowionej w art. 208 TFUE;
12. wzywa Komisję i wszystkie państwa członkowskie, by – idąc za przykładem niektórych państw członkowskich – dokonały oceny skutków europejskiej polityki podatkowej dla krajów rozwijających się i dzieliły się „dobrymi praktykami” w celu zwiększenia spójności polityki na rzecz rozwoju oraz ulepszenia obecnych praktyk, a także by w większym stopniu uwzględniały negatywne skutki uboczne w krajach rozwijających się oraz specjalne potrzeby tych krajów; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje zmieniony plan działania Komisji w sprawie uchylania się od opodatkowania i unikania zobowiązań podatkowych, który ma zostać przedstawiony w 2015 r., a także nalega, by państwa członkowskie szybko uzgodniły wspólną skonsolidowaną podstawę opodatkowania osób prawnych;
13. zdecydowanie popiera szereg istniejących inicjatyw międzynarodowych w celu zreformowania światowego systemu, w tym inicjatywę OECD dotyczącą erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia udziału krajów rozwijających się w strukturach i procedurach międzynarodowej współpracy podatkowej; apeluje do UE i państw członkowskich o dopilnowanie, by komitet podatkowy ONZ został przekształcony w organ międzyrządowy z prawdziwego zdarzenia, lepiej wyposażony i dysponujący wystarczającymi dodatkowymi środkami, w ramach Rady Gospodarczej i Społecznej ONZ, co umożliwi wszystkim krajom udział na równych zasadach w opracowywaniu i reformowaniu światowej polityki podatkowej; podkreśla, że należy rozważyć sankcje zarówno dla jurysdykcji unikających współpracy, jak i dla instytucji finansowych, które działają w rajach podatkowych;
14. podkreśla, że finanse publiczne na wystarczającym poziomie mogą przyczynić się do niwelowania różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn oraz zapewnić środki dla lepszego wspierania dzieci i słabszych grup społecznych, a także uznaje, że choć uchylanie się od opodatkowania wpływa na dobro jednostek, wyrządza szczególne szkody gospodarstwom domowym o niższych dochodach i ubogim, w których kobiety często są reprezentowane w sposób nieproporcjonalny;
15. zauważa z troską, że wiele krajów rozwijających się ma bardzo słabą pozycję przetargową wobec niektórych zagranicznych inwestorów bezpośrednich; uważa, że należy nałożyć na przedsiębiorstwa wymóg dotyczący podjęcia przez nie konkretnych zobowiązań w zakresie zapewnienia pozytywnego efektu mnożnikowego ich inwestycji dla lokalnego lub krajowego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przyjmującego; wzywa Komisję, Radę i rządy partnerskie do dopilnowania, by zachęty podatkowe nie stanowiły dodatkowych opcji unikania zobowiązań podatkowych; podkreśla, że zachęty

powinny być bardziej przejrzyste i najlepiej by było, gdyby były ukierunkowane na wspieranie inwestycji w zrównoważony rozwój;

16. zwraca się do EBI, EBOR i instytucji finansowania rozwoju państw członkowskich o monitorowanie sytuacji i dopilnowanie, by przedsiębiorstwa czy inne podmioty prawne otrzymujące wsparcie nie unikały zobowiązań podatkowych i nie uchylały się od opodatkowania poprzez współpracę z pośrednikami finansowymi mającymi siedzibę w centrach offshore i rajach podatkowych lub poprzez ułatwianie nielegalnych przepływów kapitału, a także o zwiększenie swojej polityki przejrzystości poprzez, na przykład, publiczne udostępnianie wszystkich swoich raportów i badań; wzywa EBI do stosowania analizy należytej staranności, która wymaga sporządzania rocznych sprawozdań z podziałem na państwa, śledzenia własności rzeczywistej oraz kontrolowania cen transferowych w celu zapewnienia przejrzystości inwestycji i zapobiegania unikaniu zobowiązań podatkowych i uchylaniu się od opodatkowania;
17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządowi i parlamentowi państw członkowskich.

UZASADNIENIE

I. Uzyskiwanie dochodów z zasobów krajowych w krajach rozwijających się

Dlaczego uzyskiwanie dochodów jest ważne?

Zasoby krajowe są i będą nadal największym źródłem finansowania krajów rozwijających się. Choć ich udział w PKB w ostatnich dziesięciu latach wzrastał, średni **stosunek podatków do PKB** w krajach rozwijających się jest wciąż zbyt niski: w perspektywie porównawczej kraje rozwijające się mają znacznie niższe dochody niż zaawansowane gospodarki. Stosunek podatków do PKB w krajach o niskich dochodach wynosi od 10% do 20%, a w wielu tych krajach utrzymuje się na poziomie poniżej 15% (uważa się powszechnie, że jest to próg, poniżej którego rządowi trudno jest sfinansować swoje podstawowe funkcjonowanie i usługi). W przypadku gospodarek państw OECD stosunek ten wynosi 30-40%. Ekspertci są zgodni, że istnieje duży potencjał zwiększenia poboru podatków: obliczenia Oxfam dotyczące 52 krajów rozwijających się wskazują, że gdyby znacznie poprawiono pobór podatków, można by uzyskać dodatkowe 269 mld USD w celu finansowania usług publicznych. Należy zatem dopilnować, by pobór podatków w kraju stał się procesem bardziej przewidywalnym, stabilnym i solidnym, oraz by wszystkie części społeczeństwa – osoby fizyczne i przedsiębiorstwa – płaciły je zgodnie ze swoimi możliwościami.

Jakie są bolączki istniejących systemów?

Handel: W krajach rozwijających się nieproporcjonalnie duża część zasobów publicznych pochodzi z handlu, który łatwo opodatkować, ale sytuacja ta naraża budżet na ryzyko związane ze zmiennością cen towarów i nie zapewnia wystarczających możliwości rozszerzenia dochodów podatkowych. Kraje rozwijające się mają trudności ze skompensowaniem spadku dochodów podatkowych wynikającego z obecnej globalnej liberalizacji handlu oraz ze znalezieniem innych źródeł zasobów krajowych.

Gospodarka nieformalna: Gospodarka nieformalna stanowi przeszkodę w uzyskiwaniu dochodów, zwłaszcza w krajach rozwijających się, gdzie jest ona zjawiskiem rozpowszechnionym, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich. Koszty administracyjne dotarcia do sektora nieformalnego są potencjalnie wysokie, ponieważ z natury działalność ta nie jest widoczna dla urzędników skarbowych, a przy dużym sektorze nieformalnym zakrojone na szeroką skalę opodatkowanie dochodów jest niemal niemożliwe.

Ograniczenia polityczne: Społeczno-gospodarcze grupy interesów mają tendencję do lobbowania rządów, aby uzyskać korzyści podatkowe, i do wywierania ciągłej presji na urzędników zajmujących się polityką i administracją podatkową, przez co promują korupcję.

Ograniczenia administracyjne: Administracja podatkowa ma zróżnicowane możliwości, jeśli chodzi o egzekwowanie prawa i zapewnianie przestrzegania przepisów. Zwłaszcza kiedy kraje muszą nakładać podatki na korporacje wielonarodowe, stopień

skomplikowania tego zadania jest znaczną przeszkodą dla krajów rozwijających się. Odpływ wykwalifikowanych pracowników z administracji podatkowej do organizacji międzynarodowych i firm sektora prywatnego, brak infrastruktury poboru podatków oraz konieczność modernizacji systemu informatycznego to dalsze przykłady wyzwań, przed jakimi stoją kraje rozwijające się.

Ograniczenia gospodarcze: Kraje rozwijające się mogą często liczyć tylko na małą podstawę opodatkowania. W krajach, gdzie duży odsetek ludności żyje w ubóstwie, znaczna część PKB nie podlega opodatkowaniu. Z powodu niskiego wzrostu gospodarczego sektor przemysłowy z reguły jest słabo rozwinięty, natomiast sektor rolnictwa jest duży, a pobór podatków od branży przemysłowej jest zwykle łatwiejszy.

Równanie w dół: W ostatnich latach rządy krajów rozwijających się stale obniżały stawki podatku od przedsiębiorstw oraz oferowały różne zachęty podatkowe i zwolnienia z podatku, aby przyciągnąć inwestorów i pobudzić wzrost gospodarczy. Jednak dowody wskazują, że zachęty te nie są istotnym elementem sprzyjającym inwestycjom zagranicznym. Praktyki takie skutkują wrogim nastawieniem do siebie gospodarek, które prześcigają się w oferowaniu najbardziej korzystnych warunków podatkowych. To „równanie w dół” przynosi większe korzyści korporacjom wielonarodowym niż krajom rozwijającym się.

Przemysł wydobywczy: Kwestie dotyczące podziału dochodów z zasobów między inwestorów a rządy są dla krajów rozwijających się kwestią pierwszorzędą. Opodatkowanie inwestycji wydobywczych jest bardzo zróżnicowane w poszczególnych krajach, a ustalenia mają zazwyczaj charakter doraźny i nie są zbyt przejrzyste. Negocjują je bezpośrednio politycy i przedsiębiorstwa poza systemem podatkowym, nie korzystając z wyraźnych wytycznych. Istnieje zatem duży potencjał korupcji i niższego udziału w dochodach.

Jakie są skutki?

Nielegalne przepływy finansowe to wszystkie niezarejestrowane odpływy prywatnych środków finansowych obejmujących kapitał, który został nielegalnie pozyskany, przekazany lub wykorzystany. W 2011 r. zasoby krajowe utracone przez kraje rozwijające się z powodu nielegalnych przepływów finansowych wyniosły łącznie ponad 630 mld USD, co przekłada się na 4,3% PKB kraju rozwijającego się (kraje o niskich dochodach są szczególnie poszkodowane). Nielegalne przepływy finansowe to tylko jeden z wielu powodów utraty dochodów podatkowych pochodzących od korporacji. Nielegalne unikanie zobowiązań podatkowych – kiedy to przedsiębiorstwa próbują unikać podatków dzięki skomplikowanym strukturom wewnętrznym i wynajdywaniu luk w ordynacji podatkowej – to kolejny ważny problem. Podatki od zysków przedsiębiorstw spadają w skali globalnej. Jest to szczególnie szkodliwe dla krajów rozwijających się, ponieważ są one **silnie uzależnione od opodatkowania przedsiębiorstw**: dochody z podatku od przedsiębiorstw stanowią znaczną część ich dochodu narodowego.

Brakuje literatury i danych na ten temat, a wynika to częściowo z faktu, że trudno jest zmierzyć zakres unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania. Ogólnie rzecz biorąc, organizacja ONE szacuje, że budżety krajów rozwijających się tracą

rocznie co najmniej 1 bln USD z powodu sieci korupcyjnej, w której realizowane są nieprzejrzyste transakcje dotyczące zasobów naturalnych, wykorzystuje się anonimowe firmy przykrywkowe, dochodzi do prania pieniędzy i nielegalnego uchylania się od opodatkowania. Organizacja Global Financial Integrity oszacowała, że w wyniku nielegalnych przepływów finansowych kraje rozwijające się utraciły w latach 2003–2012 6,6 bln USD. Oxfam donosi, że według szacunków kwota niezapłaconych podatków przez przedsiębiorstwa w krajach rozwijających się wynosi 104 mld USD rocznie. Organizacja Actionaid szacuje, że typowa luka dotycząca podatku od przedsiębiorstw w krajach rozwijających się (różnica między faktycznie pobranym podatkiem a oczekiwanymi wpływami z podatku), powstała z powodu unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania, wynosi około 20%.

Oдноśne metody uchylania się od opodatkowania w krajach rozwijających się:

Nierzetelne deklarowanie i brak deklarowania dochodów osobistych lub zysków przedsiębiorstw, aby obejść przepisy dotyczące bezpośredniego opodatkowania dochodów lub uchylić się od obowiązku podatkowego.

Nieprawidłowa wycena transakcji handlowych za pomocą fałszywych faktur, którymi obracają eksporterzy i importerzy będący w zмовie, jest powszechną metodą nielegalnego przekazywania pieniędzy z krajów rozwijających się na rachunki pieniężne za granicą w celu uchylenia się od opodatkowania.

Oszustwa związane z VAT, które polegają na fałszywych deklaracjach dotyczących transakcji biznesowych podlegających opodatkowaniu VAT.

Przekupstwo urzędników skarbowych.

Oдноśne metody unikania zobowiązań podatkowych w krajach rozwijających się:

Przenoszenie zysków: dotyczy legalnego wykorzystywania luk w przepisach podatkowych. Zazwyczaj jednostki zależne korporacji wielonarodowych są traktowane przez organy podatkowe jako odrębne podmioty. Do przenoszenia zysków dochodzi poprzez manipulowanie cenami transferowymi lub korzystanie z pożyczek wewnątrz grupy. Oprócz tego korporacje wielonarodowe mogą zniekształcać ceny transferowe, aby zmniejszyć ogólne obciążenie podatkowe grupy poprzez manipulowanie podziałem zysków w poszczególnych jurysdykcjach podatkowych cechujących się wysokimi i niskimi podatkami.

Celowy wybór ulokowania określonych aktywów niematerialnych i prawnych (patenty, znaki towarowe i prawa autorskie) oferuje korporacjom wielonarodowym możliwość optymalizacji ich ogólnych zobowiązań podatkowych w obrębie ram prawnych.

Zachęty podatkowe i zwolnienia z podatku są w niektórych okolicznościach (nepotyzm, korupcja, mała przejrzystość) przykładami uchylania się od opodatkowania „z urzędową pieczęcią”. Zachęty podatkowe mogą nie tylko umożliwiać firmom zagranicznym unikanie zobowiązań podatkowych, lecz również mogą sprzyjać nielegalnemu uchylaniu się od opodatkowania przez przedsiębiorstwa krajowe, poprzez przemianowanie inwestycji krajowych na bezpośrednie inwestycje zagraniczne (tzw. round-tripping) lub sprzedaż przedsiębiorstw jednostkom zależnym „przebrany” za nowych inwestorów, dzięki czemu mogą oni kwalifikować się do otrzymania wakacji podatkowych, które są przyznawane

wyłącznie nowym inwestorom (tzw. double-dipping – nieuprawnione wyciąganie podwójnych korzyści).

II. Analiza istniejących rozwiązań na szczeblu światowym

Konwencje podatkowe między krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się

Do utraty dochodów podatkowych może dochodzić również na szeroką skalę z powodu konwencji podatkowych – kluczowego elementu międzynarodowego prawa podatkowego. W celu uniknięcia podwójnego opodatkowania, w dwustronnych konwencjach reguluje się uprawnienia państw sygnatariuszy do nakładania podatków. Jeśli chodzi o dwustronne konwencje podatkowe między krajami rozwiniętymi a rozwijającymi się, istnieją ogólne obawy, że kraje rozwinięte umieją lepiej niż kraje rozwijające się chronić swoje interesy. Po drugie, z uwagi na to, że konwencje podatkowe są stosowane do obniżenia podatków od transgranicznych transakcji finansowych, stały się one kluczowym narzędziem przenoszenia zysków przez przedsiębiorstwa międzynarodowe z krajów, gdzie zyski zostały wypracowane, do krajów, w których korporacje wielonarodowe mogą płacić niskie podatki lub nie płacić ich wcale.

Większość światowych konwencji podatkowych jest oparta na modelowej konwencji OECD, która ustanawia ramy podziału między rządami uprawnień do nakładania podatków w przypadku przedsiębiorstw, które mają siedzibę w jednym kraju (kraj siedziby, zwykle kraj rozwinięty) a prowadzą działalność w innym kraju (kraj źródłowy, często kraj rozwijający się). Ponieważ uznano, że modelowa konwencja OECD faworyzowała kraje siedziby (tj. kraje OECD), opracowano inną konwencję modelową pod auspicjami ONZ, aby zapewnić bardziej wyważone podejście do podziału uprawnień do nakładania podatków. Jednak podczas negocjacji z krajami rozwijającymi się wiele krajów rozwiniętych nadal nalega na stosowanie modelu OECD.

Działania na szczeblu globalnym: plan działania OECD dotyczący erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków

Plan działania dotyczący erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków (BEPS) zaproponowany przez OECD i zatwierdzony przez G20 ma na celu przeformułowanie międzynarodowych przepisów podatkowych, aby ograniczyć przenoszenie zysków i dopilnować, by przedsiębiorstwa płaciły podatki tam, gdzie ma miejsce działalność gospodarcza i jest tworzona wartość. Z uwagi na silne uzależnienie krajów rozwijających się od podatku od przedsiębiorstw proces ten mógłby być dla nich bardzo korzystny. Jednak z wielu powodów proces ten w obecnym kształcie nie będzie skutkował wprowadzeniem na świecie bardziej progresywnych systemów podatkowych i nie będzie korzystny dla krajów rozwijających się:

BEPS ma **zbyt wąski zakres** i za bardzo skupia się na interesach krajów bogatych (członków OECD). Ten plan, obejmujący 15 działań, nie odnosi się do szeregu kluczowych problemów (np. problem zachęt podatkowych), a postępy w zakresie działań najbardziej istotnych dla krajów rozwijających się są nadal małe.

BEPS jest zaprojektowany specjalnie z myślą o krajach rozwiniętych, a kraje rozwijające się nie mają niezbędnych środków legislacyjnych, które umożliwiłyby im opanowanie erozji podstawy opodatkowania i przeciwdziałanie przenoszeniu zysków. Napotykają one problemy w budowie niezbędnych zdolności, które umożliwiłyby im wdrożenie bardzo skomplikowanych przepisów i stawienie czoła korporacjom wielonarodowym, a ich działania często hamuje brak informacji.

W odniesieniu do **zarządzania** OECD odpowiada jedynie przed swoimi członkami, a proces BEPS nie zapewnia odpowiedniej reprezentacji i rozliczalności. Skonsultowano się z krajami rozwijającymi się, lecz takie poboczne konsultacje nie mogą zrekompensować braku możliwości uczestnictwa na równych prawach.

Potrzeba opracowania planu działania w sprawie zwalczania unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania w krajach rozwijających się

Z uwagi na znaczenie lepszej mobilizacji zasobów krajowych i problemy dotyczące unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania, z jakimi borykają się kraje rozwijające się, sprawozdawca proponuje szereg zdecydowanych zaleceń, które PE powinien wspierać z myślą o konferencji na temat finansowania rozwoju, która odbędzie się w Addis Abebie, oraz o szeregu istniejących inicjatyw międzynarodowych w celu reformy światowego systemu podatkowego.

Wśród tych zaleceń znajdują się: zwiększenie pomocy finansowej i technicznej na rzecz krajów rozwijających się i regionalnych ram administracji podatkowej; przyjęcie solidnych rozwiązań w celu zwiększenia przejrzystości i zacieśnienia współpracy w dziedzinie zwalczania unikania opodatkowania, takich jak mechanizm automatycznej wymiany informacji i sprawozdawczość dotycząca poszczególnych krajów, przy uwzględnieniu potrzeb i ograniczeń krajów rozwijających się; prowadzenie na szczeblu UE i państw członkowskich oceny skutków polityki podatkowej dla krajów rozwijających się; zachowanie, podczas negocjowania konwencji podatkowych, praw krajów źródłowych do nakładania podatków oraz utworzenie prawdziwie międzyrządowego organu, w ramach którego kraje rozwijające się mogłyby brać udział na równych prawach w globalnej reformie istniejących międzynarodowych przepisów podatkowych.

8.5.2015

OPINIA KOMISJI GOSPODARCZEJ I MONETARNEJ(*)

dla Komisji Rozwoju

w sprawie unikania zobowiązań podatkowych i uchylania się od opodatkowania jako wyzwania dla zarządzania, ochrony socjalnej i rozwoju w krajach rozwijających się (2015/2058(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Hugues Bayet

(*) Zaangażowane komisje – art. 54 Regulaminu

WSKAZÓWKI

Komisja Gospodarcza i Monetarna zwraca się do Komisji Rozwoju, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina o pilnej – zarówno dla krajów rozwijających się, jak i rozwiniętych – potrzebie pobierania podatków od zysków w miejscu, w którym jest prowadzona działalność gospodarcza; podkreśla, że w toku negocjowania układów podatkowych z krajami rozwijającymi się potrzeba ta również jawi się jako pilna;
2. z zadowoleniem przyjmuje już poczynione starania, zwłaszcza w ramach OECD, na rzecz pomocy krajom rozwijającym się we wzmacnianiu ich systemów podatkowych oraz w zwalczaniu oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i nielegalnych przepływów finansowych;
3. wyraża zaniepokojenie poziomem korupcji i brakiem przejrzystości administracji publicznej w wielu krajach rozwijających się, co utrudnia inwestowanie dochodów podatkowych w budowanie państwowości, usługi publiczne czy infrastrukturę publiczną;
4. wzywa państwa członkowskie do szybkiego uzgodnienia wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych, która początkowo byłaby obowiązkowa dla spółek europejskich i spółdzielni europejskich, a następnie dla wszystkich pozostałych przedsiębiorstw z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, jak przewidziano w rezolucji ustawodawczej Parlamentu z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wspólnej

skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych¹;

5. ponownie stwierdza potrzebę sporządzenia do końca 2015 r. czarnej listy rajów podatkowych i krajów zakłócających konkurencję za sprawą korzystnych warunków opodatkowania, obejmującej również państwa UE; jest zdania, że definicja rajów podatkowych powinna obejmować co najmniej kryteria określone przez OECD wraz z następującym zapisem: „obowiązywanie środków podatkowych, które charakteryzują się brakiem podatków lub podatkiem nominalnym, brakiem skutecznej wymiany informacji z zagranicznymi organami podatkowymi oraz brakiem przejrzystości w przepisach ustawodawczych, prawnych lub administracyjnych, lub gdzie korzyści podatkowe przyznawane są pomimo braku prowadzenia rzeczywistej działalności gospodarczej lub braku znaczącej obecności gospodarczej w kraju oferującym takie korzyści podatkowe”; wzywa ponadto do sformułowania definicji na szczeblu międzynarodowym (np. na szczeblu ONZ);
6. zwraca się do państw członkowskich posiadających terytoria zależne i terytoria nienależące do Unii, by współpracowały z nimi w celu przyjęcia zasad przejrzystości podatkowej oraz by dopilnowały, aby żadne z nich nie pełniło roli raju podatkowego;
7. wzywa Komisję do ustanowienia programu podobnego do programów Fiscalis i Herkules, mającego na celu pomoc krajom rozwijającym się w zwalczaniu oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego oraz obejmującego w szczególności pomoc techniczną na rzecz szkolenia zasobów ludzkich i rozwój struktur administracyjnych; podkreśla, że konieczne jest, by pomoc ta była udzielana w przejrzysty sposób;
8. wzywa Komisję do opracowania dalszych inicjatyw promujących dobre zarządzanie w kwestiach podatkowych w państwach trzecich, przeciwdziałających agresywnemu planowaniu podatkowemu, zajmujących się lukami w przepisach o unikaniu podwójnego opodatkowania lub o obustronnym braku opodatkowania oraz zwalczających sztuczne reżimy podatkowe; stwierdza, że umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub o obustronnym braku opodatkowania zawierane między państwami członkowskimi i państwami trzecimi muszą opierać się na wspólnych standardach; podkreśla, że nie należy zawierać umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub obustronnym braku opodatkowania z rajami podatkowymi lub jurysdykcjami niechętnymi współpracy;
9. wzywa agencje europejskie, by nie współpracowały z jurysdykcjami, które zostały uznane za niechętne współpracy w sprawach podatkowych, lub z przedsiębiorstwami skazanymi za oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania lub agresywne planowanie podatkowe, na przykład poprzez dopilnowanie, by instytucje takie jak Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) zaprzestały współpracy poprzez swoich pośredników finansowych z jurysdykcjami niechętnymi współpracy w kwestiach podatkowych, w których obowiązują środki podatkowe charakteryzujące się brakiem podatków lub podatkiem nominalnym, brak jest skutecznej wymiany informacji z zagranicznymi organami podatkowymi oraz brakuje przejrzystości w przepisach ustawodawczych, prawnych lub administracyjnych, oraz poprzez zobowiązanie się do nieudzielania funduszy UE przedsiębiorstwom skazanym za

¹ Dz.U. C 258 E z 7.9.2013, s. 134.

oszustwa podatkowe, uchylanie się od opodatkowania lub agresywne planowanie podatkowe;

10. przypomina o zobowiązaniu się państw członkowskich w kontekście milenijnych celów rozwoju do przeznaczenia w jak najkrótszym czasie 0,7% ich PKB na oficjalną pomoc rozwojową;
11. wzywa Komisję do pełnej współpracy z OECD, G20 i krajami rozwijającymi się przy przeciwdziałaniu erozji podstawy opodatkowania i przenoszeniu zysków (BEPS) oraz do regularnego składania Parlamentowi i Radzie sprawozdań z osiągniętych postępów; z zadowoleniem przyjmuje zapowiadany na 2015 r. zmieniony plan działania Komisji w sprawie uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania oraz wzywa Komisję do przedstawienia dyrektywy UE w sprawie przeciwdziałania erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków;
12. apeluje, by w ramach wdrażania nowego globalnego standardu w jednostronnym okresie przejściowym były realizowane projekty pilotażowe służące automatycznej wymianie informacji podatkowych z krajami rozwijającymi się;
13. wzywa ponadto Komisję, by zaproponowała zmiany w unijnym prawie spółek, które pozwolą skutecznie wyeliminować firmy przykrywki i podobne podmioty dzięki, przykładowo, wprowadzeniu podstawowych wymogów i ograniczeniu możliwości zajmowania wielu stanowisk dyrektorskich jednocześnie;
14. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę OECD „Inspektorzy Podatkowi bez Granic” oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do udziału w tym projekcie;
15. podkreśla pilną potrzebę dokonania oceny skutków międzynarodowych traktatów podatkowych oraz przeprowadzenia analizy skutków ubocznych systemów podatku od osób prawnych obowiązujących w państwach członkowskich i ich dwustronnych umów podatkowych z krajami rozwijającymi się w oparciu o zasady i metodologię stosowane wcześniej w badaniach prowadzonych przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy; apeluje również o ocenę wpływu krajowych polityk podatkowych oraz wpływu spółek celowych i podobnych konstrukcji prawnych;
16. apeluje, by państwa członkowskie OECD w celu zapewnienia skutecznego zarządzania systemami podatkowymi sporządziły na podstawie przeglądu prac istniejącej unijnej Grupy ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) kodeks postępowania przeznaczony dla ich rządów;
17. podkreśla, że możliwości kreatywnego planowania podatkowego przez przedsiębiorstwa można ukrócić poprzez narzucenie wiążących globalnych standardów, dzięki którym takie praktyki jak przenoszenie zysków i sztuczne ograniczanie zysków przestaną być opłacalne;
18. wzywa wszystkie państwa członkowskie, by poparły ujęcie zwalczania oszustw podatkowych w Agendzie rozwoju po 2015 roku;
19. wzywa państwa członkowskie, by poparły obowiązkową automatyczną wymianę

informacji między krajowymi organami podatkowymi na całym świecie;

20. zwraca się do UE i jej państw członkowskich o wcielanie w życie zasady, zgodnie z którą przedsiębiorstwa wielonarodowe muszą przyjąć sprawozdawczość w podziale na poszczególne kraje za normę we wszystkich sektorach i we wszystkich państwach (sprawozdania takie mają być publikowane w ramach ich rocznego sprawozdania), lecz jednocześnie o zmniejszenie obciążeń administracyjnych dzięki wyłączeniu z tej zasady MŚP;
21. apeluje o ustanowienie międzyrządowego organu podatkowego pod auspicjami Narodów Zjednoczonych, mającego na celu zadbanie o to, by kraje rozwijające się mogły uczestniczyć na równych prawach w kształtowaniu i reformowaniu światowej polityki podatkowej;
22. apeluje o szybkie wdrożenie dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i rozporządzenia w sprawie transferu środków pieniężnych; uważa jednak, że możliwe są dalsze postępy, i wzywa państwa członkowskie do wykorzystania dostępnej elastyczności, przewidzianej szczególnie w dyrektywie w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy, w celu korzystania z jawnych, publicznych rejestrów umożliwiających dostęp do istotnych informacji o beneficjentach przedsiębiorstw, funduszy powierniczych, fundacji oraz innych podmiotów prawnych;
23. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przygotowany przez Komisję pakiet dotyczący przejrzystości zawierał zobowiązanie do przeprowadzenia oceny skutków ewentualnego upublicznienia sprawozdań w podziale na poszczególne kraje w odniesieniu do wszystkich sektorów gospodarczych; podkreśla konieczność przeanalizowania kosztów upublicznienia sprawozdań w podziale na poszczególne kraje, lecz także korzyści dla krajów europejskich i krajów rozwijających się; przypomina, że publiczna przejrzystość to zasadniczy krok w kierunku uporządkowania obecnego systemu podatkowego i budowania zaufania publicznego; usilnie zachęca Komisję, aby zadbała o publiczną dostępność tych informacji.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	6.5.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 43 –: 2 0: 5
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Burkhard Balz, Hugues Bayet, Pervenche Berès, Esther de Lange, Fabio De Masi, Markus Ferber, Jonás Fernández, Sven Giegold, Neena Gill, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Cătălin Sorin Ivan, Petr Ježek, Othmar Karas, Georgios Kyrtos, Alain Lamassoure, Bernd Lucke, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Fulvio Martusciello, Marisa Matias, Costas Mavrides, Bernard Monot, Luděk Niedermayer, Stanisław Ożóg, Dimitrios Papadimoulis, Dariusz Rosati, Alfred Sant, Molly Scott Cato, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Paul Tang, Michael Theurer, Ramon Tremosa i Balcells, Marco Valli, Tom Vandenkendelaere, Cora van Nieuwenhuizen, Miguel Viegas, Jakob von Weizsäcker, Marco Zanni
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Isabella De Monte, Marian Harkin, Eva Joly, Eva Kaili, Barbara Kappel, Verónica Lope Fontagné, Jacek Saryusz-Wolski, Romana Tomc, Beatrix von Storch

GŁOSOWANIE IMIENNE PODCZAS GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO

Posłowie głosujący za: 24	PPE: Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Paul Rübig, Davor Ivo Stier, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská S&D: Enrique Guerrero Salom, Arne Lietz, Louis-Joseph Manscour, Linda McAvan, Norbert Neuser, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira ECR: Bernd Lucke ALDE: Beatriz Becerra Basterrechea, Charles Goerens, Paavo Väyrynen GUE/NGL: Dennis De Jong, Miguel Urbán Crespo Verts/ALE: Heidi Hautala, Maria Heubuch EFDD: Ignazio Corrao
Posłowie głosujący przeciw: 0	
Posłowie wstrzymujący się od głosu: 0	

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	1.6.2015
Wynik głosowania końcowego	+ : 24 - : 0 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Bernd Lucke, Louis-Joseph Manscour, Paul Rübig
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Miguel Urbán Crespo, Dennis de Jong